

Ansvarsarter i vandløb – en nøgle til finansiering

Den tykskallede malermuslings betydning for den almindelige naturgenopretning – den kommunale vinkel

V/Henriette Rantzau Almtorp, Naturgeograf

henal@fmk.dk

Natur og Klima, Faaborg-Midtfyn Kommune

Sammen skaber vi det bedste sted

Genopretning af natur med udgangspunkt i tykskallet malermusling

- Hvad er naturgenopretning?
- Tykskallet malermusling
  - Udbredelse, levevis og habitatkrav
- Hvilke forvaltningstiltag?
- Kommunens rammer og værktøjer

Sammen skaber vi det bedste sted

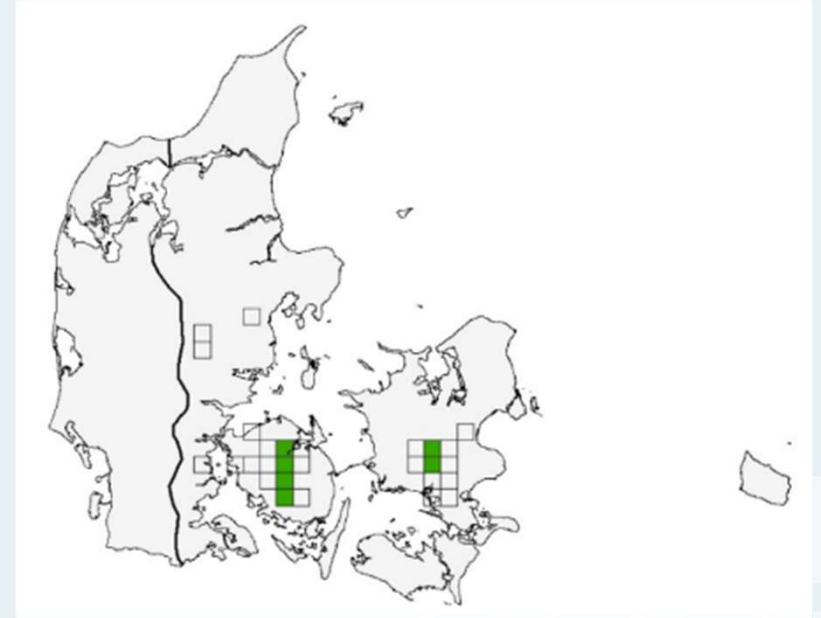
Hvad er god naturgenopretning?

- Samspelet mellem:
  - Myndighedsgodkendelser
  - Vandløbsdrift eller naturpleje med en afvandingsinteressent
  - Projekter
- Det evige lange seje træk – ”do it ones” tager lang tid!
- Kontinuitet
- Faglig stolthed
- Se Vandløb som NATUR!
  - Mere end bare smådyr og vandrende fisk!
  - Mere end en driftsudgift i det kommunale budget!
  - Mere end afvandingsystem!
  - Mere end en recipient for spildevand!

Tykskallet malermusling

Udbredelse

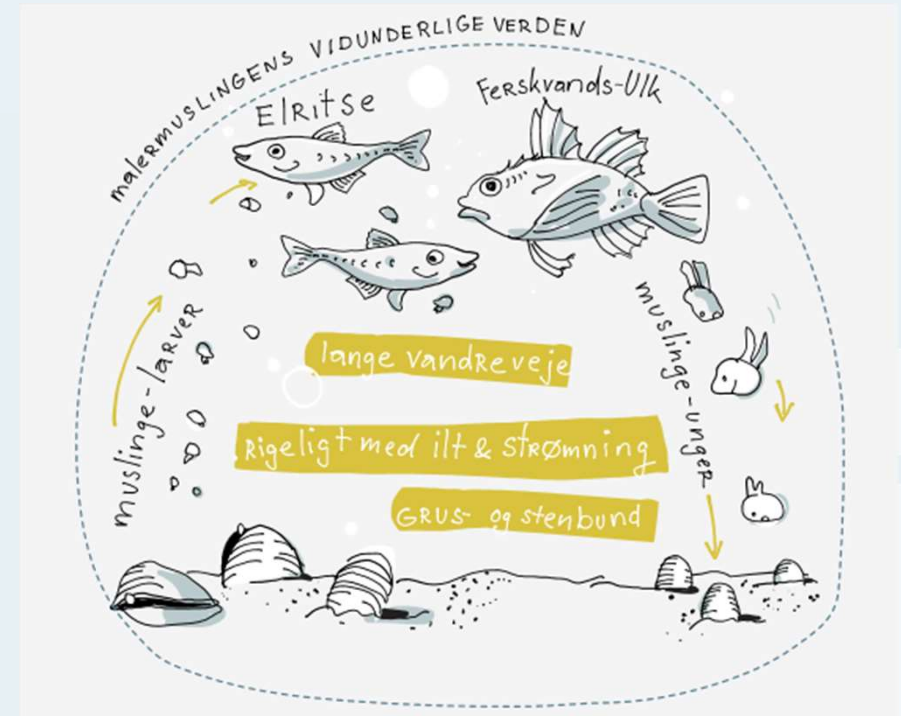
- Konstateret bestande på Fyn i Odense Å, Hågerup Å samt Ryds Å, og på Sjælland i Suså og Torpe Kanal
- Landets største bestand findes i Odense Å
- Hågerup Å er eneste sted, hvor der er en stabil population (arten reproducerer sig tilfredsstillende)
- Den samlede danske bestand vurderes at være i tilbagegang

Tykkallet malermusling

Levevis

- Afhængig af værtsfisk, snylter på gællerne (3-5 uger)
- Lever nedgravet i sedimentet i 2-3 år.
- Lever i sedimentoverfladen resten af deres levetid, som er mindst 60-70 år.
- Arten er rødlistet som truet, fordi bestandene vurderes i tilbagegang pga. manglende rekruttering og aldring.

Tykskallet malermusling

Habitatkrav

- Naturligt slyngede, uregulerede vandløb
  - Variation i dybde, strøm- og bundforhold
  - Knyttet til kalkholdige vandløb
  - Stabil sandbund, iblandet groft grus og spredte sten
  - Foretrækker moderat strømmende vand
- God vandgennemstrømning og højt iltforhold i sedimentet (de unge individer, nedgravet i sedimentet)
  - God vandkvalitet, lavt indhold af let omsætteligt organisk stof og fint partikulært stof.
  - Kritiske faser: Rekruttering af unge muslinger og parasit-fasen
  - Afhængig af værtsfisk

Hvilke forvaltningstiltag?

- Skånsom vandløbsvedligeholdelse uden opgravning
- Forbedring/sikring af god vandkvalitet
- Genetablere levesteder – naturlige vandløb
- Genintroduktion af muslinger og værtsfisk

En bred palette – men hvordan finansierer vi så det?

Kommunens rammer og værktøjer

- Have mest muligt ud af de kasser, der er til rådighed.
- Virkemidler fra vandområdeplan skal opfylde habitatkrav for relevante bilagsarter
  - Ikke tilstrækkeligt for TM
- Behov for at kigge i retning af LIFE midler som synergi, til fx
  - Vandplanter mangler
  - Opdræt og udsætningsprogrammer

- Vil du naturgenopretning for ansvarsarter, så husk også:
  - Vandløbsregulativerne
  - Vandløbsvedligeholdelsen
  - Myndighed; lokalplaner, udledningstilladelser

Spørgsmål

